

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Весела В. Евтимова

Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания (ИБЕИ), БАН

за дисертационен труд на тема

**„Потенциал на зоопланктона като биоиндикатор на екологично състояние на моделни
стоящи водоеми“**,

представен за придобиване на ОНС „Доктор” по научната специалност „Хидробиология”
шифър 01.06.11, в професионално направление 4.3. ”Биологични науки”, област на висше
образование 4. „Природни науки, математика и информатика”

от Моника Атанасова Събева,

Редовен докторант към Отдел „Водни екосистеми“ на ИБЕИ-БАН

Настоящото становище се изготвя в съответствие с чл. 9 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИБЕИ-БАН, приет от НС на 22.07.2014 г. с последно доп. изм. от 25.11.2022 г. и в изпълнение на Заповед № 31/11.04.2025 г. на Директора на ИБЕИ-БАН, във връзка с решения на НС на ИБЕИ-БАН, Протокол № 41/04.04.2025 г., т. 3 и на НЖ от неговото първо заседание, проведено на 25.04.2025 г..

Моника Събева завършва обучението си в магистърска програма „Приложна хидробиология и аквакултури” в катедра „Обща и приложна хидробиология“, Биологическия факултет, СУ „Св. Кл. Охридски“. Защищава дипломна работа през 2015 г. на тема „Макробезгръбначната фауна на Атанасовско езеро“. Няколко месеца по-късно, през януари 2016 г., е зачислена като редовен докторант към ИБЕИ-БАН. Моника е отчислена с право на защита с протокол на НС 16/06.05.2020 г. и заповед № 37/10.05.2020 на Директора на ИБЕИ.

Професионалното развитие (в рамките на 10те г. след завършването на магистратурата ѝ и за периода на разработване на докторантурата) на Моника е в областта на хидробиологията с фокус зоопланктон и макробезгръбначни, както и изследване на факторите на средата, количествено определяне на първична продукция, оценка и мониторинг на повърхностни водни тела, базирана на различни елементи за качество. Моника е търсен партньор при разработването на научноизследователски или приложни задачи. Доказателство за това е участието ѝ в общо 16 проекта или задачи, съвместно с колеги от ИБЕИ, СУ и други.

Дисертационният труд на Моника Събева е представен под формата на 4 скрепени научни публикации. Тя е първи автор и за четирите статии, като две от тях са в списания, индексирани в WoS (Acta Zoologica Bulgarica и Ecologia Balkanica), а едната е в списание с импакт фактор. Останалите публикации са в Annuaire de l'Université de Sofia “St. Kliment

Ohridski” Faculte de Biologie и Journal of BioScience and Biotechnology. Представени са и 2 доклада и 2 постера по темата на дисертацията (на всички тях Моника е първи автор). В началото на 2025 г. бяха представени още 1 презентация (Моника е втори автор) и 1 постер (Моника е първи автор). Те не са включени в оценката на подготовката по кредитната система в БАН. Общият брой събрани кредити възлиза на 402 т., при изискуем минимум от 250 т.

Важно е да се отбележи, че всичките 322(325?) проби за изработването на дисертационния труд са събрани и обработени лично от/ с участието на докторанта, при което тя прояви самостоятелност и усърдие. Моника взе участие и в подготовката за и самия анализ на резултатите. Помощ през различните етапи от изготвянето на дисертацията са оказвали колеги от отдела. Но преките ми впечатления от процеса на разработването на дисертационния труд ми дава основание да заявя, че той е лично дело на докторанта.

Допуснати са някои (технически) неточности, които не омаловажават свършената работа. С цел тяхното избягване препоръчвам на докторанта, при бъдещата си научна работа, да планира достатъчно време за оформяне и обобщаване на научните резултати, както и за тяхната проверка.

Всички обстоятелства – наличието на публикации в специализирани издания, участието в научни форуми и курсове, литературната осведоменост и усвоените методи за теренна и камерална работа, показаната самостоятелност са доказателства за това, че Моника Събева до голяма степен е изграден изследовател и дисертационният ѝ труд е сериозен принос в проучването на ролята на зоопланктона за оценката на язовирни екосистеми в България.

В заключение искам да отбележа, че дисертацията отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагането му, както и Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИБЕИ- БАН.

Предвид гореизложеното, ще гласувам „ЗА“ и предлагам на почитаемото жури да присъди на Моника Събева образователната и научна степен „Доктор“.

София, 27 юни 2025 г.

Изготвил становището:

(доц. д-р Весела Евтимова)